

Základná umelecká škola Štefánikova 20, 071 01 Michalovce

**Školský vzdelávací program pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia
Primárneho umeleckého vzdelávania – ISCED 1 B
Predmet : Hra na bicích nástrojoch**

Názov predmetu	Hra na bicích nástrojoch
Ročník	Druhý
Časový rozsah výučby	1,5 hodiny týždenne
Učebný plán	č. 2
Stupeň vzdelania	Prvý, ISCED 1B
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce, Iskrenie talentov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Attila Balogh
Koordinátor ŠkVP	Attila Balogh
Schválené dňa	27.júna 2013

Charakteristika predmetu

S rastúcim záujmom dnešnej mladej generácie o hudbu narastá počet záujemcov o hru na bicie nástroje, ktoré sa stali v súčasnosti dominujúcimi vo všetkých oblastiach populárnej hudby. Na tento stav reagujú aj učebné osnovy pre žiakov I. a II. stupňa základného stupňa hry na bicích nástrojoch pre ZUŠ. Hudobný materiál k štúdiu sa odporúča ako základná literatúra – nakoľko príliv zahraničnej literatúry v oblasti bicích nástrojov sa po kvalitatívnej stránke zvyšuje, jeho využitie a zaradenie do plánu práce je ponechané na voľbe pedagóga.

Štúdium hry na bicie nástroje obsahuje štúdium základnej literatúry rytmicko – technických cvičení , hra z listu, ale aj komornú hru v rámci možností a spolupráci buď s malým nástrojovým obsadením tanečnej kapely, alebo spevákom, či inštrumentalistom k tomuto žánru hudby.

Žiaci získajú vedomosti o spôsobe tvorenia zvuku rôznymi údermi a typmi paličiek / metličiek/ a taktiež zručnosti interpretácií rozmanitých rytmických útvarov.

Zmyslom spoločného snaženie pedagógov a žiaka by malo byť dosiahnutie takého stupňa technickej vyspelosti, ktorá umožní absolventovi I. stupňa bezproblémový prechod na II. stupeň ZUŠ a po absolvovaní II. stupňa umožní realizovať sa v spoločenskom živote v oblasti populárnej hudby a tým dosiahnuť cieľ pre ktorý ZUŠ začal navštevovať.

Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele

Nadviazať na učivo I. ročníka a zdokonaľovať sa v ňom. Neustále pracovať na správnom držaní tela pri hre, paličiek, zdokonaľovať pohyb lakt'ov a zápästia a pracovať na celkovej uvoľnenosti pri hre jednotlivých úderov. Dosiahnuť čistotu úderov po stránke dynamickej

a rytmickej. Zčať hrou na celej bicej súprave, pestovať koordináciu rúk a nôh. Vyrovnávať technické zručnosti a silu oboch rúk. Nacvičiť trojité paradidly a tlakový výr. Rozvíjať schopnosť hry z pamäti.

Špecifické ciele

Kognitívne

- Plynule čítať náročnejší notový zápis.
- Učiť sa zapamätať si notový zápis väčšieho rozsahu.
- Zapamätať si, rozlíšiť a správne používať nové hudobné termíny.

Afektívne

- Emocionálne prežiť skladby.
- Rozlišovať charakter skladby.
- Porovnať rôzne spôsoby vlastnej aj počúvanej interpretácie skladby.

Psychomotorické

- Interpretovať na nástroji vlastnú hudobnú predstavu.
- Aplikovať dynamické znamienka v hre na nástroji.
- Rozvíjať sluchovú vnímavosť.
- Zahrať správne jednotlivé spôsoby tvorenia tónu (legato, staccato, tenuto).

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Základné kľúčové kompetencie a spôsobilosti žiaka v druhom ročníku rozvíjame nasledovne:

1. Sociálno-komunikačné spôsobilosti

Vo vyučovacom predmete hra na bicie nástroje využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré smerujú k tomu, aby žiaci vedeli:

- kultúrne a súvisle sa vyjadrovať, používať základnú hudobnú a nástrojovú terminológiu primeranú veku a schopnostiam žiaka,
- aktívne počúvať, sústredene pracovať a náležite reagovať,
- uplatniť ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádzajú do kontaktu.

2. Spôsobilosti v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov,
- každodenných situáciách mať schopnosť používať modely logického a priestorového myslenia a prezentácie:
  - interné a verejné žiacke koncerty,
  - interpretačná prehliadka v hre na bicie nástroje
- Rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k tvorivosti.
- Uvedomele pracovať s rytmickým pôdorysom skladby.

3. Spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- počúvať digitálne zdroje.

4. Spôsobilosti učiť sa učiť sa

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- spoľahlivo a úspešne zaznamenávať a zapamätávať si informácie, spomenúť si na ne a využívať ich pri praktickej zručnosti v hre na bicie nástroje,
- vytrvalo, iniciatívne a samostatne sa učiť a získavať informácie,
- hodnotiť informácie a využívať ich aj v medzipredmetových vzťahoch.

5. Spôsobilosť riešiť problémy

„Schopnosti tvorivo riešiť problémy“ môžeme využiť vo viacerých predmetoch tým, že vytvoríme pre žiakov motivačné a aktivizujúce pracovné prostredie a podmienky na riešenie praktických a teoretických problémových úloh a situácií,

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- hľadať a využívať rôzne informácie,
- skúšať viaceré možnosti riešenia problému,
- overovať správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikovať pri podobných alebo nových problémoch.

6. Osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vytvárať si pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje sebadôveru a sebarozvoj,
- uvedomovať si svoje silné a slabé stránky ako svoje tvorivé a rozvojové možnosti,
- uvedomovať si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizovať,
- kontrolovať vlastné konanie a vedieť odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- mať zodpovednosť a schopnosť dodržiavať dohody.

7. Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- tvoriť a prijímať umenie,
- pomenovať druhy umenia, ich špecifické zákonitosti a vyjadrovacie prostriedky,
- vyjadriť svoj názor i vkus,
- ovládať základné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu).

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy práce:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. Hra na nástroji	<ul style="list-style-type: none"> • slovná metóda • názorná metóda • praktická metóda • reproduktívna metóda	<ul style="list-style-type: none"> • individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu

2. Hudobno-teoretické poznatky	<ul style="list-style-type: none"> • analyticko – syntetická metóda • deduktívna metóda • informačno-receptívna metóda • problémový výklad 	<ul style="list-style-type: none"> • individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
3. Hudobno-výrazové prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> • reproduktívna metóda • heuristická metóda 	<ul style="list-style-type: none"> • počúvanie hudobných nahrávok a interpretácie učiteľom

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
1. Základy hry na nástroj	podľa výberu	- videotechnika, CD, DVD, - zvukové pomôcky:		- internet
2. Hudobno-teoretické poznatky	podľa výberu	Prehrávač, vzorový prednes učiteľa		- knižnica
3. Hudobno-výrazové prostriedky	podľa výberu	- videotechnika, CD, DVD - zvukové pomôcky		-Internet

Obsah vzdelávania

TEMATICKÝ CELOK	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÉ ŠTANDARBY	KRITÉRIA HODNOTENIA	METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA
1. Hra na nástroji	<p>Učiť žiaka ovládať:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sú oboznámení so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudby. • Získať základy hry na celej súprave. • Skoordinovať prácu rúk a nôh. • Vedieť zahrať trojité paradidly a cvičenia s akcentami pri pravidelnom delení doby. • Dosiagnúť čistotu úderov po rytmickej stránke a zvládnuť hry jednoduchých a dvojitých paradidlov v základných dynamických odtieňoch a v rôznych tempách. • 	<p>Žiak si má osvojiť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pomenovanie bubnov v bicej súprave • Rozoznanie troj a štvorštvrtového taktu • Rozlišovanie tempa • Nezávislá hra štvrtových a osminových a šestnásťinových hodnôt ľavou a pravou rukou • Hra pravej nohy a zapájanie ľavej nohy • Ovládajú techniku umeleckej interpretácie na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami a individuálnymi dispozíciami žiakov. 	<p>Žiak zvládol:</p> <p>repertoárové požiadavky</p> <ul style="list-style-type: none"> • skladby podľa individuálneho plánu v triednej knihe • vie pomenovať bubny v bicej súprave • vie rozlišovať tempo • hrá nezávisle pravou a ľavou rukou štvrtové osminové a šestnásťinové hodnoty • zapája pravú nohu do hry • ovláda techniku umeleckej interpretácie na vekovo primeranej úrovni <p>rozsah látky na ročníkovú prehrávku: etuda na malom bubne J. Tuzar</p>	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • domáca úloha zameraná na precvičovanie základných návykov pri hre • pochvala, povzbudenie, kritika • autoevalvácia • motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov • triedny koncert 2x ročne, interný koncert, kultúrne vystúpenie, verejný koncert • záverečná ročníková prehrávka

2. Hudobno-teoretické poznatky	Učiť žiaka ovládať: <ul style="list-style-type: none"> • hudobnú terminológiu obsiahnutú v hraných skladbách • aplikovať nacvičené stupnice v čítaní notového zápisu 	Žiak si má osvojiť: <ul style="list-style-type: none"> • hudobnú terminológiu obsiahnutú v hraných skladbách aplikovať nacvičené stupnice v čítaní notového zápisu	Žiak zvládol: <ul style="list-style-type: none"> • hudobnú terminológiu obsiahnutú v hraných skladbách aplikovanie stupníc v čítaní notového zápisu	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • domáca úloha zameraná na precvičovanie • pochvala, povzbudenie seba- hodnotenie
3. Hudobno-výrazové prostriedky	Učiť žiaka ovládať: <ul style="list-style-type: none"> • charakteristiku tónu • silu tónu: dynamika • rozoznávanie intervalových vzdialeností medzi tónmi: výška tónov • rozoznávanie rôznych farieb tónov podľa typov bicích nástrojov: tempo sledu tónov 	Žiak si má osvojiť: rozlíšiť na tóne jeho: <ul style="list-style-type: none"> • silu, dynamické rozdiely: <ul style="list-style-type: none"> - piano - mezzoforte - forte • výšku: intervalové vzdialenosti medzi tónmi • farbu: použiť rôzne typy bicích nástrojov , tempo v danej skladbe 	Žiak zvládol: <ul style="list-style-type: none"> • rozlíšenie základných tónových vlastností: <ul style="list-style-type: none"> - výška - sila • farba 	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • domáca úloha zameraná na precvičovanie použitia základných tónových vlastností pri hre na bicích nástrojoch • pochvala, povzbudenie, kritika • autoevalvácia • motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov triedne besiedky, interný koncert, kultúrne vystúpenie

Hudobný materiál :

J. Šprunk: Bicie nástroje

J. Tuzar: Etudy pre malý bubon

M. Veselý: Etudy pre súpravu bicích nástrojov

R. Jakouš. Etudy pre súpravu bicích nástrojov

L- Kubánek: Hra na bicie nástroje